

MAGASINET

MEDLEMSTIDNING FÖR PAPPERS AVD 68

NR. 2 2019

Krönika

**Din och dina arbetskamraters röster
behövs den 26 maj**

Vykortet

Nederländerna - blommornas land

Ordförande har ordet

**Medlemskapets värde och värdet
som ligger i kollektivet**

Medlemskapets värde och värdet som ligger i kollektivet

Du och jag är medlemmar i Pappers, en fackförening som vårdar den ursprungliga källkoden högt – att ensam inte är stark och att styrkan ligger i kollektivet. Du är en av många lika viktiga individer i vårt kollektiv. Utan dig skulle kollektivet varit försvagat och utan alla oss skulle kollektivet inte finnas över huvud taget. Vad skulle hända då? Svaret på det hittar vi långt tillbaka i arbetarrörelsens historia då arbetsmiljön var katastrofal och löneutvecklingen i stort sett obefintlig.

Ibland känner jag att vi "fackliga" marknadsför facket på ett helt fel sätt! Det första vi tar upp är medlemskapets värde. Men vad är det egentligen? Vi pratar oftast om den omedelbara kortsiktiga medlemsnyttan. Vi motiverar ett medlemskap med den attraktiva tandvårdsförsäkringen eller möjligheten att hyra en släpvagn billigt. Vi börjar med det som är attraktivt och enklast att förklara. Där felar vi! Det är därför många fackförbund idag har problem med att behålla en så hög anslutningsgrad att arbetsgivarerna blir tvungna att samtala och samarbeta med oss arbetare.

Ibland får jag höra att fackavgiften är för hög. Jag försöker svara på det genom konkreta exempel. Avgiften är parallellkopplad till löneutvecklingen. Vårt förbund och vår avdelning har varit framgångsrika i löneförhandlingar och våra medlemmar har en hyfsat bra löneutveckling. Det återspeglas i fackavgiften. När vi får hög lön betalar vi mer i avgift – och tvärtom när vi på grund av sjukdom får lägre inkomst. Då betalar vi mindre i avgift. När vi pluggar blir vi avgiftsbefriade. En kassörska på ICA eller lokalvårdare betalar betydligt lägre avgift än en Pappersarbetaren men deras löner är också betydligt lägre. Vi ifrågasätter aldrig bilförsäkringsavgiften som vi snällt betalar in varje månad till försäkringsbolaget trots att vi inte krockar varje år och utnyttjar försäkringen. Och det handlar ändå bara om bilen. Men försäkringen som hjälper oss själva när vi hamnar i så jobbiga situationer som bara sjukdom och arbetslöshet kan skapa – då ifrågasätter vi. Det är inte logiskt.

"Ditt medlemskap i Pappers ger dig bättre arbetsvillkor med schyst löneutveckling, fackligt stöd när det strular, större trygghet både hemma och på jobbet"

När olyckan inträffar så drabbas hushållsekonomin direkt. I vardagen möter vi medlemmar som plågas av sjukdom. Man blir lätt utslagen och utan ork att möta alla krav som myndigheterna ställer. Att fylla i alla de blanketter man bombarderas med eller att kommunicera med en kaxig och ifrågasättande handläggare kan vara otroligt jobbigt. Energin försvinner med sjukdomen. Då är det skönt att ha vänner som hjälper till, avlastar en eller (vilket ofta behövs) tar kampen mot myndigheten. Inte sällan med juristers hjälp. Vänd dig om i din närmast omgivning och du kommer att hitta folk som har gått genom det. Medlemskapet i facket säkrar dig denna hjälp även om jag hoppas att du aldrig råkar ut för något elände. Den fackavgift du betalar bekostar den tryggheten.

Avgiften ska bygga vår kassa för stridsåtgärder – det enda verktyg vi har för att säkra bra avtal med arbetsgivaren. Den ska täcka de nödvändiga utbildningar som ger oss kompetenser som tryggar en bra arbetsmiljö och en schyst löneutveckling. Den ska betala försäkringen som lindrar läget när du skadas på jobbet eller på fritiden. Den ska se till att du känner dig trygg i din anställning. Genom att vi alla bidrar stärker vi kollektivets värde. Och när vi har säkrat det kan vi som grädder på moset prata om medlemskapets värde.

Ditt medlemskap i Pappers ger dig bättre arbetsvillkor med schyst löneutveckling, fackligt stöd när det strular, större trygghet både hemma och på jobbet. Släpvagn och tandvårdsförsäkring är bara bonus. Och kom ihåg att det får bara du som är medlem i facket.

Vill också passa på och önska er alla en lagom varm och trevlig sommar!

Aleksandar

Ny på förbundskontoret

Om någon för nästan 1 år sedan skulle berätta för mig att jag idag är ombudsman på Pappers skulle jag nog sett ut som en fågelholk. Den såg jag inte komma.

I slutet av maj förra året satt jag ordförande på kongressen i Gävle. Då var jag ombudsman på LOs internationella enhet och hade varit det 10 år. Innan jag blev anställd på LO jobbade jag som central ombudsman på Livsmedelsarbetareförbundet i ca 9 år. Jodå, tiden går.

Att få sitta ordförande på en kongress är stort, det är trots allt fackföreningens högst beslutande organ. Det är den som stakar ut färdriktningen, behandlar stadgar och väljer förbundsstyrelse vars uppgift är, att med medlemmarna i centrum, leda förbundet under kongressperioden.

Några månader efter kongressen beslutade sig denna nyvalda förbundsstyrelse att anställa mig. Tack för förtroendet, det ska jag med glädje förvalta.

Några ord om mig själv. Skåning från Österlen, 52 år i augusti, till yrket slaktare, gift med Anna, 1 vuxen dotter, åker HD, jagar stora och små djur i skog och mark, tävlingsskjuter pistol, stockholmare sedan 1995, torpare, fackligt aktiv sedan 1988, socialdemokrat sedan jag var stor nog att förstå att jämlikhet, frihet, rättvisa, solidaritet är smart och varför motsatsen till det jag just skrev är korkat både ur ett individuellt och kollektivt perspektiv.

Jag är sedan den 1 februari anställd för att ansvara för förbundets studieverksamhet, våra organisationsfrågor, kommunikation samt vår internationella verksamhet. Ett arbete som jag ser fram emot att förvalta och utveckla tillsammans med er avdelningar runt om i landet.

Det finns många otroligt viktiga fackliga och politiska frågor jag skulle vilja skriva om men just för tillfället cirkulerar två högaktuella frågor runt i skallen. EU parlamentsvalet den 26 maj och den kommande avtalsrörelsen.

När det gäller avtalsrörelsen går vi som förbund nu in i en längre demokratisk process som avslutas senare i höst. I denna process kommer de lokala medlemssamtalen och

"När vi låter många vara med ökar inflytandet, inflytande ger delaktighet, delaktighet stärker demokratin."

förbundets medlemsdialoger vara några av de verktyg vi har till förfogande för att kunna mejsla fram gemensamma krav på förbättrade löner och villkor.

Ett annat verktyg som är viktigt inför en avtalsrörelse är facklig utbildning. Vi behöver vara många medlemmar och förtroendevalda som har kunskap om, och är bärare av, de frågor som är viktiga för oss. Ju fler deltagare vi har på våra kurser ger en ökad kunskap i organisationen, högre kunskap ger oss möjlighet att fatta klokare beslut, väl underbyggda beslut får man när fler kloka åsikter bryts. När vi låter många vara med ökar inflytandet, inflytande ger delaktighet, delaktighet stärker demokratin. En stark fackförening bygger vi genom hög facklig och politisk kunskap. Jag sluter den pedagogiska cirkeln här.

EU parlamentsvalet ja, just nu sitter jag och funderar på vilket Europa vi vill vakna upp till den 27 maj? Är det ett Europa med fler högerpopulister som vill bygga högre murar, fortsätta göra skit för arbetare genom försämrade fackliga rättigheter och osund lönekonkurrens. Eller vaknar vi upp till ett Europa som orkar ta sig an de gemensamma problemen med fattigdom och social dumpning. Ett Europa som skapar ordning och reda på arbetsmarknaden. Ett Europa som sätter människor före den fria marknaden, ett folkets Europa.

Jag vet vad jag vill. Mitt kryss den 26 maj går till min gamla kollega Johan Danielsson som jag jobbade med ett antal år på LO. Han är LO förbundens kandidat och nummer 2 på Socialdemokraternas lista. Är det någon som kan våra fackliga frågor och hur man påverkar inom EUs politiska system är det han. Gör som jag, rösta på Johan.

3 800 tecken går snabbt, tack för att jag fått skriva i er tidning. Jag vill så här i slutet passa på att önska er en riktigt skön sommar, var rädda om varandra.

Mikael Nilsson, ombudsman Pappers

ARBETSMILJÖVERKSAMHET

Vi har på sista tiden jobbat med att stärka skyddsombuden i sin roll och det kommer vi att fortsätta med, bl.a. genom olika korta, endagsutbildningar. Vi har haft Pappersförbundets medverkan varje gång för att lyfta nivån på utbildningarna. Tyvärr har vi haft för få skyddsombud på vissa områden. Det har saknats helt skyddsombud eller så har vissa skyddsombud känt sig ensamma på sina områden. Nu, efter många år, har vi fått några nya skyddsombud och det är mycket bra för det behöver organisationen! Vi behöver några till och vi hoppas att vi ska lyckas hitta fler personer som är intresserade av arbetsmiljöfrågor.

Mikael Salmi, Ved och massa, underhåll

Mikael Engman, Ved och massa, produktion

Boris Srndovic, Hamnen

Jarmo Kuusisto, Emballering och Rullarlaget

Joakim Falk, Brandsäkerhet

Arbetsmiljöverket var här förra året och tipsade då om att vi skulle titta på skydd till våra svarvar som vi har på centralverkstaden. Personalen var mycket tveksamma i början till sådana skydd för man hade testat tidigare och det hade inte fungerat så bra. Sektionschefen tog tag i frågan och ledningen hittade en leverantör som trodde att man skulle kunna lösa problemet med skydden.

Personalen som svarvar fick lämna sina synpunkter, leverantören lyssnade – och resultatet blev mycket bra! Man installerade skydd över de roterande delarna som också är det lagmässiga kravet, som vi tyvärr alltså inte har uppfyllt tidigare. Dessutom monterades stänkskydd som är mycket bra, nu känns det mycket bättre att svarva för nu får man inga stänk på sig, varken i ansiktet eller på halsen. Stänket kan vara mycket varmt och ofta får man små brännsår varje gång man svarvar. Det här är absolut en arbetsmiljöförbättring för svarvarna! Det kostade en hel del för bruket men det är värt varenda krona för både säkerheten och trivseln. Att höja säkerhetsnivån till det bättre och bygga bort en del arbetsmiljörisker är en del av arbetsmiljöarbetet.

Olycksfallen i år är två stycken med sjukskrivning och 19 st. utan sjukskrivning. Trenden visar att vi troligen kommer att minska skadorna och det är mycket bra. Vi har också blivit bättre på att skriva riskobservationer och i år har vi 151 st. Tillbudsrapporter är 100 st. Det är bra att vi rapporterar riskerna för då har vi förbättrat chanserna till att klara oss utan skador eller så få skador som möjligt.

Taisto Hautala

Lennart Eriksson vid bormaskin

Lennart vid svarven

REHAB OCH HÄLSA

Friskvård

Nu har ledningen ökat friskvårdspengen till 2500 kr per år och man behöver inte spara kvittona tills du är uppe i 2500 kr, utan det går bra att lämna kvitton flera gånger upp till 2500 kr. Nu hoppas vi att användningen av friskvårdspengen ökar i år för förra året var det bara ca 35% som använde friskvårdspengen. Den gäller på alla aktiviteter som skatteverket har godkänt så gå gärna in och titta på deras hemsida om ni är osäkra på vilka aktiviteter som gäller.

Förra året var vi på stafesten i Stockholm och Hallsta hade då 22 st. 5-manna lag anmälda. Till slut var vi ca 100 st som genomförde loppet. Vi vill gärna se många anmälningar till årets stafesten som äger rum den 22 augusti. Det finns både gå- och löparlag, information finns på CONNECT. 10 st. lag har redan anmälts så det finns plats för flera lag.

Vi har satsat på utbildning i mångfaldsfrågor för alla skyddsombud. Det är ett område som är mycket viktigt och vi kommer säkert att behöva en hel del kunskap i frågan i framtiden. Utbildningen upplevdes som mycket bra och nyttigt. Det var två tjejer från Norrtälje kommun som höll i utbildningen, Charlie Lundgren och Amelie Rahbek.

Charlie Lundgren och Amelie Rahbek.

Michael Wärner som är skyddsombud för Unionen, var med på mångfaldsutbildningen och jag ställde ett par frågor till honom:

Vad tyckte du om utbildningen?

En mycket viktig fråga som också är mycket aktuell idag

Michael Wärner

med Metoo-rörelsen och vad den har burit med sig. Tjejerna från Norrtälje Kommun var bra, insatta och engagerade.

Tankeväckande var att det finns många olika delar som omfattas i Diskrimineringslagen; kön, religion, sexuell läggning, etnicitet, ålder, funktionsnedsättning samt köns-överskridande.

Fick du med dig något som du har nytta av på jobbet?

Jag insåg att detta är en bra vinkling att ha med in i riskanalyser. Jag har varit med om en tidsresa (närmare 39 år inom Holmen), där det tidigare accepterades stora oegentligheter vad gäller mångfald. Speciellt gäller detta kön. Kan konstatera att även om vi inte är i mål, har det hänt en hel del.

Jag håller med Michael om att vi har mycket kvar att jobba med, nu har företaget tänkt att utbilda cheferna i frågan om mångfald och det är mycket bra för då har både chefer och skyddsombud fått samma utbildning.

Vi fick också många bra tips och verktyg att jobba vidare med. På några år framåt kommer omsättningen av personal vara ganska hög på grund av pensionsavgångar. Så frågan är verkligen aktuell för det gäller att äldre, yngre och vissa som har funktionsnedsättningar mm kan arbeta ihop - ingen ska behöva bli utanför arbetsgruppen och må dåligt.

Taisto Hautala

Upptäck Åland i sommar

Sol, bad, brygghäng och all tid i världen. Sommaren gör sig bäst på Åland, det lilla öriket med flest soltimmar i hela Norden. Med oss kan du uppleva Åland från green eller cykelsadeln, bo mitt i smeten i Mariehamn eller i egen stuga intill havet. Vad du än väljer lovar vi att du får en härlig semester i världens vackraste skärgård.

En dag på Åland – heldagsutflykt

Hoppa på 9-avgången, gå av i Mariehamn och upplev Åland under 6 timmar. Strota omkring i staden, besök ett museum, hyr en cykel eller ta ett dopp. Kl 18.30 går Rosella tillbaka till Kapellskär. Pris ex 35:– per person.

Hotellpaket i Mariehamn

Båtresa Kapellskär-Mariehamn t/r med en natt i dubbelrum inkl frukost på Park Alandia Hotell. Pris ex 750:– per person. Kod SKHOT.

MINIKRYSSNING
MED ROSELLA
Kapellskär-Mariehamn

35:–

Pris ex per person

Buss från Hallstavik
fredag & lördag
samt från Norrtälje
alla dagar
Från 30:– t/r

Packa med bilen

Båtresa Kapellskär-Mariehamn eller vice versa, enkel väg för upp till fem personer plus personbil. Pris ex 200:–

Semestra i egen stuga

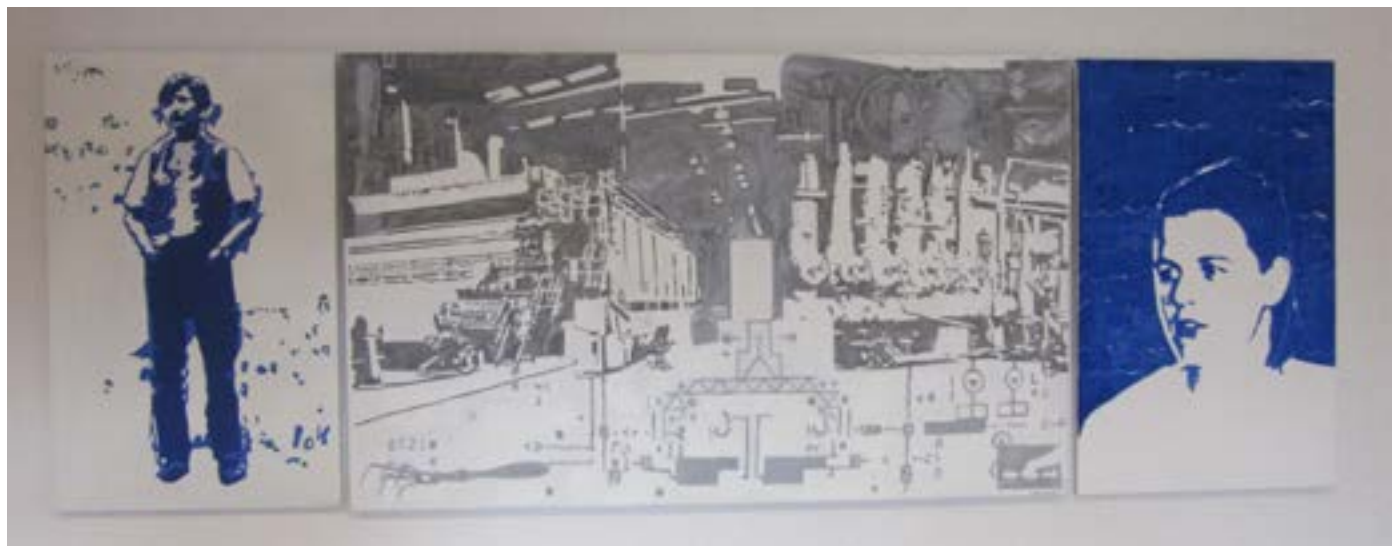
Bo direkt vid havet, mitt i skogen eller i en mysig stugby. Läs mer och boka på Vikingline.se/stuga.

Buskul för barnen

Förtjusta miner – det kan alla räkna med som bokar övernattnig i Park Alandias fina Ville Vikingrum. Båtresa Kapellskär-Mariehamn t/r, del i Ville Vikings familjerum inkl frukost samt tillgång till pool och bastu för två vuxna och två barn under 12 år. Pris ex 1950:– per familj. Kod VILLE.

VINGLINE

Boka på Vikingline.se/rosella

Avd 68ans tavla - en förlaga till den som blev med i utställningen

Den 3 maj 1995 kom Maria Rodrick för första gången till Hallstavik, hon var då 33 år. Maria är från Mariestad och hennes föräldrar, och även hon själv, har arbetat på Katrinefors Pappersbruk. När Maria kommer till Hallstavik är hon yrkesverksam konstnär och bor i Stockholm. Bakgrunden till hennes besök är att Pappers tillsammans med fem andra LO-förbund startat upp ett konstprojekt "Arbetets kvinnor" där 6 kvinnliga konstnärer skall synliggöra dagens arbetande kvinnor inom olika branscher. Maria Rodrick är Pappers konstnär och hon har fått Hallsta pappersbruk som sitt objekt. Undertecknad är Pappers representant i projektledningen. Maria gör återkommande studiebesök på bruket och jag sammanför henne med Inger Karvonen. Vi diskuterar projektets syfte och efter lite sökande bestämmer vi oss för att kontakta Carina Olsson, PM 12 och Anna Kiltuft, ångkraftcentralen. Dessa tjejer är pappersmedlemmar och brutit ny mark på bruket. Carina är 2e maskinförare på en pappersmaskin och Anna är operatör på ÅKC. Det blir ett lyckokast och Maria följer dem bägge på sina respektive arbeten och gör massor av skisser och utkast. I september 1995 har Pappers kongress och då visas Marias bilder upp i en smygpremiär, den riktiga vernissagen äger rum en dryg månad senare på Arbetets Museum i Norrköping. Både Carina och Anna medverkar då. Marias del i utställningen består av flera tavlor och objekt, en ljudupptagning samt två filmstjärnebilder på Carina och Anna. När utställningen lämnar Norrköping ger den sig ut på en

tre års lång turné i Sverige. Den 29 april 1996 landar den på Folkets Hus i Hallstavik. En stor publik är närvarande med bl a representanter för Pappers, kommunen, konstnären och förstås tjejerna "arbetets kvinnor", platschefen vid bruket Lars-Erik Roos förrättar invigningen. Tre år senare, när LO fyller 100 år, utvidgas utställningen och alla övriga LO-förbund ansluter sig och en ny rundresa i landet tar sin början. Pappersindustriarbetareförbundet äger Maria Rodricks verk och dessa är idag deponerade på Katrinefors Pappersbruk. I samband med Marias arbete i Hallstavik köpte avdelning 68 in en stor triptyk som utgjorde förlagan till det slutgiltiga konstverket – den hänger nu i styrelserummet.

Roger Berglund, text o foto

Maria kommer till Hallstavik och möts av Kjell Ericsson från Dagens Arbete

Anna Kiltuft och Maria Rodrick samtalar

Maria Rodrick fotograferar vid PM 2

Utställning Arbetets kvinnor Hallstavik 29 april 1996

UNTs reporter intervjuar Inger Karvonen och Maria Rodrick

Vernissage av Arbetets kvinnor april 1996. Lars-Erik Roos inviger

Varje år får 120 000 européer cancer av sitt arbete, 80 000 av dem dör. Så när Europaparlamentet för en tid sedan röstade om att skärpa gränsvärdena för cancerframkallande ämnen på jobbet röstade Socialdemokraterna givetvis för, och förslaget gick igenom. Men Sverigedemokraternas representanter röstade emot.

Den omröstningen är bara ett av många exempel på varför valet till Europaparlamentet den 26 maj är så viktigt. Eftersom parlamentet fattar beslut om vår arbetsmiljö och andra villkor på jobbet är det förstås avgörande vilka det är som trycker på röstknappen. Låt oss se till att det inte är Sverigedemokrater.

Men Europavalet handlar också om andra villkor på jobbet. Vi vill ha ett Europa som står för ordning och reda på arbetsmarknaden. Därför måste ett socialt protokoll införas i EUs fördrag där det slås fast att löntagarnas fackliga fri- och rättigheter ska överordnas företagets frihet. Företag som stadigvarande bedriver verksamhet i Sverige ska följa svenska regler. I Sverige ska svenska kollektivavtal gälla. Vi vill också sätta stopp för företag som an-

vänder inhyrd personal eller entreprenader som en permanent lösning istället för ett komplement vid tillfälliga arbetstoppar. Andelen otrygga anställningar och ofrivilliga deltider måste minska. Heltid ska vara norm i hela EU.

Europaparlamentet handlar även om något ännu mer grundläggande, det handlar om vår demokrati. När EU skapades låg andra världskrigets fasor bara ett drygt årtionde bort. EU grundades i övertygelsen att Europas länder aldrig mer skulle gå i krig mot varandra och aldrig mer plågas av fascism och nazism. Ändå ser vi idag hur mörka krafter ur det förflutna åter vaknat till liv. Idag kränks mänskliga rättigheter åter i Europa, i länder där högerextrema partier har fått makt. Och återigen är det fackligt aktiva, kvinnor, homosexuella, utpekade religioner och folkslag som drabbas. Det är som er ordförande Aleksandar Srndovic skrev i förra numret av den här tidningen: "Europa kommer aldrig att vara en trygg plats så länge de högerkonservativa krafterna växer". Men om det är några som vet hur man tar fajten mot de krafterna så är det vi i facket. Vi gjorde det på 30-talet, nu måste vi göra

det igen. Även i EU-sammanhang.

Högerextremismens jakt på syndabockar och krav på enkla lösningar gynnas också av många människors oro inför ökade klyftor, urholkad välfärd och låglönekonkurrens. Så om vi i längden ska kunna försvara vår demokrati måste vi hantera de faktiska problemen som vanligt folk möter på jobbet och i sin vardag, både här hemma och i hela Europa. Då kan lösningen aldrig vara att i ilska vända oss bort och överlåta åt andra att fatta besluten i EU.

För att sätta extra kraft bakom våra fackliga krav har LO-förbunden den här gången en gemensam kandidat på Socialdemokraternas lista inför valet, Johan Danielsson. Tillsammans ska vi se till att vanligt folk tar tillbaka kontrollen och ändrar riktning i EU. Men då är det viktigt att vi har Johan Danielsson och andra socialdemokrater på plats där besluten fattas. Därför behövs din och dina arbetskamraters röster den 26 maj.

Therese Guovelin

Förste vice ordförande LO

KORT OM THERESE

Senaste jobbet: Förbundsordförande Hotell- och restaurangfacket (HRF)

Familj: Gift med Eva, ett bonusbarn

Bor: Bostadsrätt i Liljeholmen

Fritidsintresse: Under maj-oktober åker jag gärna båt. Läser gärna kvinnliga kriminalförfattare och tycker om att resa.

Mina drivkrafter: Jag brinner för rättvisa och jämlikhet. Min drivkraft är att vara med och bidra till ökad jämlikhet och mer rättvisa.

Fredagkväll: Lagar gärna mat med familj och vänner

Äter helst: Fisk och skaldjur

Dricker helst: Vatten eller en god IPA

■ ERIKS HÖRNA

VILKA OM INTE VI...

*Vilka om inte vi
Ska odla våra rosor
Och våra vårvisioner
Mot den envisa vinterkylan
Och trotsa
Och vintergäckas med kung Bore
Tillbaka
I vår tid?*

*Ja, säj mej!
Vilka då?*

Anders möter Johnny Karlson

”Har du glömt bort mig?”, hörs rösten i telefonen något uppfordrande. Hej Johnny, svarar jag, var det inte nästa lördag vi skulle träffas? Johnny Karlson är alltså avd 68:s hedersordförande, en hedersbetygelse som tilldelats honom efter många år i avdelningens tjänst. Även i den frågan har vi en lite avvikande uppfattning om tiden. Men i åtminstone i 31 år var han Pappers ordförande i Hallstavik. Efter att ha konstaterat att den här lördagen var en bra lördag för en intervju slår vi oss ned över en kopp kaffe.

Hur kom det sig att du blev ordförande?

Det var dåvarande ordförande Roine Carlsson som ringde, börjar Johnny. Roine hade ju själv valts till ordförande i 68:an året innan och berättade nu, kort innan årsmötet, att han blivit ombudsman på förbundet. ”Nu får du ta över”, var ordförandeorden. ”Du är inte riktigt klok”, svarade jag.

Allan Flink, som var vice ordförande, eller möjligen Tore Svedjeroth, sekreterare i styrelsen, var annars tänkbara kandidater. Självt satt jag inte i styrelsen, men var skyddsombud på Rörverkstaden (och senare på PM 2), och hade väl yttrat mig på några möten. Kanske kan det se ut som om det var ett kontroversiellt val men ordförandebytet togs emot ganska bra av övriga, både av medlemmar och förtroendevalda. Möjligen kan ett visst lobbyarbete ha förekommit. Men jag tror också för att jag försökte mig på att modernisera tex mötesverksamheten med tvåvägskommunikation och att förklara med bilder och skriva siffror på blädderblock på mötena etc. Tidigare hade det mest varit ordförande som läste inlantill från olika protokoll.

Första ordförandeperioden varade i tre år. Några år tidigare hade Johnny blivit invald i kommunfullmäktige och politiken hade nu börjat kräva mer tid och energi. Vid tiden var det mycket stridigheter internt i partiet med olika falanger. Men när Häverö kommun sedan gick upp i Norrtälje kommun 1971 blev det inte så mycket mer med politiken. Under tiden hade nämnde Allan Flink valts in som ordförande i avdelningen och satt i ca fem år innan han blev sjuk. Gunnar Hagström som var vice tog över till årsmötet 1973. Då gjorde Johnny comeback som ordförande.

1 maj Hallstavik Johnny Karlson Foto Curt Larsson

Vad var generellt svårast under åren som ordförande?

Under den här tiden arbetade någonstans mellan 1200-1400 människor på fabriken och det var naturligtvis näst in till omöjligt att lära känna alla. Vi försökte att vara ute på fabriken så gott det gick för att träffa de anställda och fånga upp frågor och funderingar. När jag sedan rörde mig ute på samhället kunde det uppfattas som lite märkvärdigt om jag inte hälsade på någon som jag borde känna igen. En av platscheferna, Lars-Erik Roos, hjälpte senare till med detta kan man säga, genom att skaffa fram profilkläder åt de anställda. De gröna jackorna och träningssoverallerna, båda frekvent använda minns vi. Ett annat sätt att fånga upp frågorna från medlemmarna var den decentraliserade organisationen med förhandlingar i linjen, som sattes vid tidigt 90-tal. I och med detta blev kontaktombudsuppdraget mer intressant. För att trimma ombuden inför uppdraget ordnades kongress – och förhandlingsspel på Bergby Gård. Då avslogs bra motioner för övningens skull! Förbundsombudsmän liksom Väddö FHSK var med som kritiker. Det här var den bästa utbildningssatsningen någonsin, slår Johnny fast!

Vad skulle du säga var roligast under de här åren?

Jag är glad över att ha haft förtroendet från medlemmarna över så lång tid! Tack och lov kunde jag också utföra

Johnny - glad efter intervjun

uppdraget på betald arbetstid, så hade det inte alltid varit. Lagstiftningen förstärktes ju under 70-talet. Företrädaren Allan Flink hade förvisso fått en viss hjälp genom att slip-pa skiftjobbet på sulfiten och fick istället gå över till dagtid vilket gjorde det lättare att sköta ordförandeuppdraget. När Johnny själv blev vald till ordförande meddelande han sonika förmannen att han nu skulle gå dagtid, vilket också t.f. platschefen Eije Lockmark accepterade. En sak Johnny roat flickar in är att båda gångerna han valdes till ordförande hade jobbat nattskift inför årsmötet - varvid medlemmarna alltså valde en sovande ordförande! Den generösa inflikningen flinar vi båda åt och inser att det kan tolkas på flera sätt.

Som tidigare beskrivits har du ett förflutet som kommun-politiker och är idag aktiv som kommunrevisor – vilka politiska utstickare minns du från de här åren?

I samband med upptakten till den lokala lönrevisionen hade jag ett år anledning att bli riktigt besviken. Ett bra förslag hade kommit från styrelsen om en 13:e månads-lön. I samma veva hade LO sammanställt en utredning som visade att LO-medlemmarna hade sämst möjligheter till en bra semester. 68:an testade idén om de 13 månads-lönerna på platschefen - och fick sedemera faktiskt till ett avtal! "Månadslönen" skulle byggas upp genom att friska pengar tillfördes och skulle byggas upp vartefter tills öns-

kat belopp uppnåts, för att sedan betalas ut inför semes-tern. Ett lyxproblem var att pengarna växte till sig riktigt bra – samtidigt som skattereglerna beskattade lönen som ett engångsbelopp med 55 % - det mesta av den goda in-tentionen försvann alltså iväg som skatt. Då var jag riktigt ilsken på partiet! Vid ett annat tillfälle handlade det om kärnkraften. Som alltid en mer eller mindre het fråga, inte minst för industrin. Partikongressen, där kärnkraften var en av de viktigare frågorna på dagordningen, närmade sig. Platschefen Lars-Erik Roos och Johnny hade bjudit in kongressombuden från både Stockholms och Uppsala län. Norrtälje Arbetarekommuns ordförande var ett av ombuden. Kongressombuden möttes upp vid portvakten, fick vandra runt på fabriken och visades här på de villkor och problem som Hallsta och industrin hade att hantera. Efter informationen verkade alla betrakta energifrågan med nya kunskaper och en djupare insikt. När kongres-sen kom gick AK-ordförande raka vägen upp i talarstolen och fördömde kärnkraften..! Något som resulterade i en 100 procent ilsken Johnny Karlson. Utträde ur partiet

Försvvarminister Roine Carlsson och Johnny Karlson Foto CL

Pappers förbundsordf Ingvar Jansson, Johnny Karlson och platschef Bernt Björk vid 68s jubileumsfest 26 sept 1990.

begärdes och missnöjet markerades bl.a. genom ett ö-pet brev i NT! Det blev ett stort rabalder runt det här, understryker Johnny. Till nästa kongress skrevs det flitigt med motioner, inte minst från Hallsta, bla med hjälp av förbundets utredare Claes Hellgren.

Har du någon kommentar till dagspolitiken?

Inte annat än att jag är förundrad över hur en arbetare kan rösta på partier som sponsras av arbetsgivarna!

Vi har skummat av en del av karriären och närmar oss slutet av din ordförandetid.

Jag ville egentligen gå några år tidigare men det fanns just ingen kandidat till uppdraget. Men sedan hade Lennart Svenberg kommit in som kassör och han fick ta över från årsmötet i mars året efter. Johnny hade lovat att stötta honom fram till semestern, sedan var planen att gå hem. Detta meddelades direkt till affärsområdeschefen Göran Lundin - jag hoppade över småpåvarna på Hallsta flinar Johnny. "Tycker du att det är en bra idé att jag går ut i fabriken och arbetar från augusti till i februari då jag fyl-ler 65?" frågade jag honom vidare. "Nej", blev det korta svaret från Göran. Men Johnny skulle däremot stå till fö-retagets förfogande. Detta innebar att, som han beskriver

det, ett ständigt guidade på fabriken. "En billig lösning då jag inte fick något guide-arvode!" Men jag hade ju fortfa-rande månadslönen, förtydligar han.

Som avslutning på intervjun menar Johnny ödmjukt att när han ser tillbaka på sin tid så har han fått uppleva mycket som han annars inte skulle ha fått göra. Jag har haft ett fint uppdrag! Sedan klämmer hedersordförande i med att han fortfarande anser att Roine Carlsson inte var riktigt klok den där gången! Trots de 31 åren.

Anders Lidén

JOHNNY KARLSON

1960 blev han vald till skyddsombud på rörverk-staden.

1965 - 1968 avdelningsordförande

1973 - 2001 avdelningsordförande

2001 - valdes han till avdelningens hedersordförande

DIKT ROBERT WAHLSTRÖM

Längtans vägs-käl

*Vad de ödesmättade
tallarna döljer
är höljt i dunkel.
En klorofyllfylld mur
mot det okända.
Två viljor hyser min längtan.
Att bevara respektive avslöja
deras hemlighet.*

FRÅN ÅRSMÖTET

Ett årsmöte är alltid den årliga verksamhetens krona på verket! Medlemmarna samlas för att bedöma om verksamheten var på den nivå som säkrar medlemssnyttan och avdelningens framtid.

Årsmötet ägde rum den 24 april och ca 50 medlemmar deltog i mötet. Även i år gästades vi av för oss viktiga vänner och samarbetspartners som Classe Durgé från Folk-sam, Despina Mavrokostidou från LO-distriktet, Margareta Lundgren från ABE, oppositionsråd (s) Olle Jansson och Folkets Hus ordförande Per-Anders Wikström. Förbundet representerades av P-A Pettersson som informerade mötetsdeltagarna om det aktuella läget på förbundet.

Mötets inleddes med sköna gitarrtoner och fantastiska Malin Berglunds röst. Hon och Krister Nygård bidrog starkt till att en fantastiskt fin känsla spred sig i Edebo-salen.

Mötet beslutade att godkänna styrelsens verksamhetsberättelse och den ekonomiska berättelsen. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för verksamhetsår 2018.

Årsmöte beslutade om tillsättning av förtroendevalda. Man bemannade upp nästan alla positioner. Det man inte har lyckats med är valberedningsposterna. Vi saknar minst två valberedare. Det betyder att vi även fortsättningsvis kommer att använda huvudskyddsombuden i valarbetet.

Förbundets hederstecken som framställer förbundets uppskattning till de förtroendevalda som har varit det i 25 år tilldelades i år Patrik Lundberg och Mikael Holmberg. Båda två tog emot hederstecknet med stor stolthet.

På slutet av mötet lottades alla de presenter ut som avdelningen fått under året från våra samarbetspartner Folk-sam, Roslagens Sparbank och Viking Line.

En enkel måltid serverades för mötetsdeltagarna.

Aleksandar

Fantastiska musikerna Krister Nygård och Malin Berglund

Vårt trogna presidie: fr. höger Johnny Karlson (årsmötets ordförande) och Sune Alm (mötetssekreterare)

Lars Ansell

Hederstecknet för 25 år som förtroendevald tilldelades till Patrik Lundberg och Mikael Holmberg

P-A Pettersson

Despina Mavrokostidou

Classe Durgé

Olle Jansson

Utveckling eller avveckling? Några tankar kring ett lands välbefinnande

I vår värld finns det, som de flesta av oss nog känner till, en uppdelning av länder i U-länder och I-länder. Förklarat innebär detta att U-länder, eller utvecklingsländer har hög fattigdom och dålig utbyggd industri. I-länder, eller industriländer karaktäriseras i stället av rikedom och en utvecklad industri. Det finns flera frågeställningar som kan vara tänkbara att utforska kring denna uppdelning. Vad är nyttan med att dela upp länder utifrån dessa måttstockar? Hur mäts denna skillnad på ett relevant sätt?

I denna text är min tankegång att sätta fokus på några intressanta tankar som har beröring med detta tema. Dessa tankar handlar, bland annat, om något som forskaren och läkaren Jon Kabat Zinn skriver sin bok "Vart du än går är du där". I ett av kapitlen i nämnda bok skriver författaren om en av de träffar som Dalai Lama brukar anordna med västerländska forskare för att diskutera om nyttan med meditation. Vid denna träff var det en psykolog som pratade om problemet med att många människor lider av bristande självkänsla och trots att Dalai Lama kan engel-

ska väldigt bra hade han svårt för att förstå innebörden i detta begrepp. Att ha låg självuppskattning var, helt enkelt, något som var främmande för honom och när han väl förstod innebörden och att många västerlänningar lider av detta blev han bedrövad. Utifrån detta gör Jon följande betraktelse.

"Sådana känslor är praktiskt taget okända bland tibeterna. De har allvarliga problem som drabbar flyktingar undan tredje världens förtryck, men dit hör inte brist på självkänsla. Fast vem vet hur det går för de kommande generationerna när de får kontakt med den värld vi ironiskt nog kallar utvecklad? Kanhända har vår yttre värld utvecklats på bekostnad av den inre? Kanhända är det vi som trots all vår rikedom lever i fattigdom?"

Jons tankegångar är intressanta och borde kunna genereras till flera frågeställningar: vad innebär egentligen ord som välbefinnande, välbefinnande och rikedom? Finns det andra indikationer än ekonomi för att mäta detta? Enligt forskarna Richard Wilkinson och Kate Pickett är graden av jämlikhet i ett samhälle av stor betydelse för ett lands välbefinnande. I förordet till deras bok "Jämlikhetsanden" hävdar de att: "Ojämlikheten är en avgörande faktor bakom en

rad centrala sociala och hälsorelaterade problem i rikare samhällen. Överraskande eftersom ojämlikheten visar sig drabba inte bara de fattiga utan alla, var de än befinner sig på den sociala stegen. Även de rika får betala ett högt pris, i form av sämre hälsa och kortare liv." Det verkar, med andra ord, vara avgörande för ett lands välbefinnande hur de ekonomiska resurserna fördelas om vi ska utgå ifrån författarnas slutsatser.

En ytterligare intressant skillnad mellan I och U-länder är när det gäller den allvarliga psykiska sjukdomen schizofreni. Enligt psykiatrikern Jan Otto Ottosson så är det drygt 1 procent av befolkningen som insjuknar i denna sjukdom och det är lika i både I som U-länder. Dock är det, överraskande nog, större risk att tillståndet blir kroniskt när det gäller I-länder jämfört med U-länder. Förklaringen anses vara att sjukdomen i U-länder inte leder till stigmatisering, vilket ofta är förhållandet när det gäller I-länder. Om det förhåller sig så öppnar detta för en intressant frågeställning: Om följderna av den industrialiserade utvecklingen leder till stigmatisering av de med schizofre-

ni, med följderna att sjukdomen ofta blir kronisk, på vilket sätt kan det betraktas som utvecklande?

Återigen känns Jon Kabat Zinns frågeställning relevant "Kanhända har vår yttre värld utvecklats på bekostnad av den inre? Kanhända är det vi som trots all vår rikedom lever i fattigdom?"

Robert Wahlström

Referenser

<https://www.adlibris.com/se/bok/jamlikhetsanden-darfor-ar-mer-jamlika-samhallen-nastan-alltid-battare-samhallen-9789185703791>

Ottosson Jan-Otto (1995) Vad gör jag med min ångest? Stockholm; Natur och Kultur

Kabat-Zinn, Jon. (2005) Vart du än går är du där. Stockholm; Natur och Kultur

BOKRECENSION

Comedy Queen av Jenny Jägarfeld

När jag och min kompis Helen var på Vi-tidningens författarkryssning i mars månad fick vi höra författaren Jenny berätta om sin bok Comedy Queen, som jag då köpte. Det är egentligen en ungdomsbok, men jag tyckte den var väldigt bra och rolig även om boken handlar om en tragisk upplevelse för Sasha - hennes mamma hade efter en längre tids depression tagit livet av sig. Sasha försöker hantera detta på olika sätt, så hon gjorde en lista på vad som hon inte fick göra, det var saker som hennes mamma tyckte mycket om att göra när hon levde. Det enda som stod på listan som hon själv ville göra, var att bli Comedy Queen. Hennes farbror Ossi ordnade så att hon fick uppträda som ståuppare och det gick väldigt bra. Sashas pappa fick i princip tvinga henne att gå till BUP, men där hon visade upp att hon inte behövde hjälp. Till sist så började Sasha äntligen gråta, då hade det gått ett halvår sedan hennes mamma hade dött, då grät jag också. Ibland skrattade jag så tårarna rann, när Sasha och hennes kompis passade kompisens lillebror.

Ett väldigt viktigt ämne som boken handlade om är när någon närstående dör, så det kan det vara bra för ungdomar och även vuxna att läsa denna bok.

Ulrika Enlund

FRÅN EU-SEMINARIUM OCH MANIFESTATION

EU-valet den 26 maj närmar sig med stora steg. De som vill stänga Sverige och dra oss längre bort från EU, förstår inte hur negativt det skulle påverka våra jobb och vår välfärd. Nästan hälften av värdet av Sveriges samlade produktion av varor och tjänster (BNP) kommer från exporten, ungefär tre fjärdedelar är handel med andra länder i Europa. Därför är det viktigt att den marknaden förbli öppen och frisk.

Ca fyrtio förtroendevalda från Pappers, Byggnads, Handels och Kommunal träffades på Folkets Hus i Hallstavik den 3 maj för att belysa vikten av att varje medlem i facket går ut och röstar i EU-valet. Fyra duktiga föreläsare pekade ut de viktiga argument som gör bilden klar av att vi behöver flera fackliga kamrater i Bryssel. LOs 1:e vice ordförande Therese Guovelin pratade om varför är det viktigt att svenska kollektivavtal gäller i Sverige. Kommunals facklig-politiskt ansvarige Katarina Berggren informerade om hur Kommunals valrörelse kan skapa skillnad. Pappers ombudsman Conny Nilsson berättade om hur EU-politik påverkar pappersindustrin. Oppositionsrådet i Norrtälje kommun, Olle Jansson, informerade om valaktiviteten som pågår inom Arbetarekommunen.

Vi tillsammans kunde konstatera att Europa aldrig kommer att vara en trygg plats så länge de högerkonservativa krafterna växer. När Ungerns premiärminister Viktor Orbán monterar ner demokratin i landet bit för bit och byg-

ger taggtrådsstaket mot sina sydliga grannar blir vi oroliga eftersom taggtråden påminner oss om den tragiska perioden i Europas historia när ca 60 miljoner människor förlorade livet.

Vidare konstaterades att arbetsmiljölagstiftningen måste skärpas och nollvision för dödsolyckor i arbetet införas. Den ökade stressen på arbetsplatserna måste bekämpas och det ska våra representanter i parlamentet initiera.

Seminarier avslutades med en EU-manifestation på torget.

Aleksandar

Oppositionsråd Olle Jansson deltog i seminariet

Therese Guovelin, LOs 1:e vice ordförande talar om vikten att rösta i EU-parlamentsvalet

Conny Nilsson, Pappers fackligt-politiskt ansvarige

Katarina Berggren, Kommunals valledare

Micke Strandberg, Mikael Salmi, Robert Johansson, Jarmo Kuusisto, Tommy Norén, Lasse Pettersson och Antero Kankkonen

Det var fantastiskt roligt att hälsa de fem nya skydds- och kontaktombuden välkomna till deras första kontaktombudsträff! Neddragningsprocesserna reducerade skyddsorganisationen kraftigt och det kändes på golvet. Många skiftlag blev av med SO/KO. Det känns mycket bättre idag när vi har kompletterat organisationen även om det inte är optimalt än. Att ha någon i gänget som fördjupar sig i skyddsfrågor känns alltid tryggare.

Mötet började med information om det fackliga läget på bruket. Aleksandar informerade mötet om ett antal förhandlingsfrågor. Bland annat diskuterades lönerrevision 2019, ansvarstillägg, stopptillägget, 70-timmars regel, befattningsbeskrivningar och frågor som berör ISS. Diskuterades även medlemsförmåner samt medlemskap i Pappers.

Studieorganisatören Anders Lidén informerade om studieupplägget under verksamhetsåret. Våra nya förtroendevalda behöver gå grundläggande utbildningar för att kunna komma in i rollen på rätt sätt medan de mer erfarna behöver gå repetitionsutbildningar eftersom kompetensen är en färskvara.

Huvudskyddsombudet Taisto Hautala informerade om det aktuella skyddsläget på bruket.

Aleksandar

Robert Johansson, Lasse Pettersson och Boris Srndovic

Roslagens Sparbank

Se över ditt sparande tillsammans med oss!

Har du en buffert på **2 månadslöner?**

Sparar du minst **10 procent** av din lön?

Läs mer om sparande på roslagenssparbank.se och boka en tid på 0176 - 770 00.

Välkommen till oss på Roslagens Sparbank

Fråga mig och mina kollegor om sparande

Jimmy Westerberg, kontorschef Hallstavik

■ TYCK TILL OM ATK VAL

Varje år i slutet på februari får man fundera en stund över hur man ska välja i ATK valet. Vissa av oss väljer pension som ett alternativ, en del föredrar kontantutbetalning och de flesta väljer att ta ATK som ledig tid. Så klart finns även de som kombinerar lösningarna. PappersMagasinet har ställt frågan till några medlemmar om hur de har valt i år.

BENITA HUMELL

PM11

"Jag har under många år valt att lägga min ATK på pension pga att jag var oavlönad "hemmafru"/ bonde i många år.

För min del tror jag att det gjort stor skillnad".

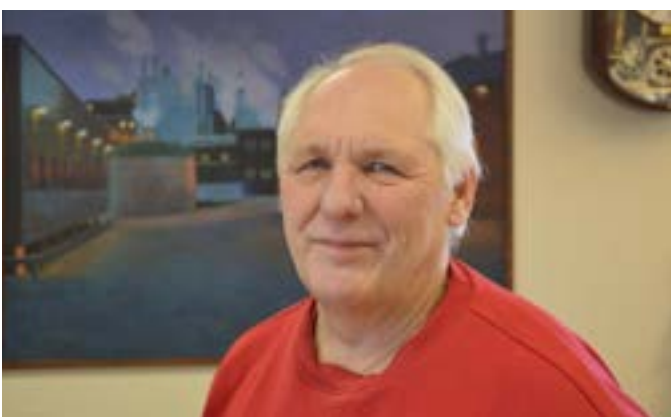

STEFAN PETTERSSON

LAB

"Jag har valt ledighet! Det är viktigt för mig att skapa tillräckligt mycket tid för återhämtning!

Dessutom är det skönt att vara ledigt lite extra".

TAISTO HAUTALA

AHSO

"Jag brukade välja en kombinerad lösning där jag valde hälften som pensionsatsning och hälften som ledig tid.

Men i år valde jag bara ledig tid. I år tänker min sambo och jag resa utomlands vid två tillfällen och för det behöver jag ordna ledigheten! "

GUNNAR HANZE

ISS

"Jag har alltid valt ledighet! Det behöver man för att kroppen ska återhämta sig. Dessutom tycker jag att tanken var när man förhandlade fram ATK att vi ska korta vår arbetstid. Därför känns det fel att välja pengar före ledigheten".

MALIN ROSENBLOM

TMP

"Jag har valt att ta ut ATK i ledighet".

PETER NILSSON

TMP

"Tyvärr gjorde jag inget ATK-val i år! Jag var bortrest under den tiden som man kunde göra ett val.

Tråkigt verkligen!".

■ DIKTHÖRNAN PERNILLA WESTMAN

*I drömmen
När natten och dagen
blir lika långa
spelas allt tillbaka
en stressande revy
man inte kan fly*

*I drömmen
ser man allt i ett
annat ljus
valen man gjorde
en ångest fylld supé
en snabb resumé*

*I drömmen
kommer allt i retur
som ett flimmer
allt som hänt
känslorna man dödade
vägarna man inte prövade*

FOTO: deviantart.com

Utbildning i Lag & Avtal

“Sitt på en varm spis i en minut, och det känns som en timme. Eller sitt tillsammans med en vacker kvinna i en timme, och det känns som en minut.” Orden är Albert Einsteins och åsyftar att upplevelsen av en tidsperiod är högst subjektiv och beroende av den situation vi befinner oss i. I det moderna samhället har tiden blivit något av en bristvara, "tid är pengar", och det skulle knappast fungera utan noggrann tidsbestämning och ständig bevakning av tidens gång. Men tid är tid och är inte mycket att göra något åt, den tickar obönhörligen på. Planering är däremot ett sätt att klämma ur mesta möjliga kvalitet (?) ur tiden man har. För tiden ska räcka till mycket, inte minst så här års! Hett om arslet när temperaturen stiger med andra ord!

Apropå planering och kvalitet: Styrelsen har haft verksamhetsplanering för 2019-2020 och det innebär att nya mål och aktiviteter som ska stödja visionen, "En stark och aktiv fackförening med ett medlemsnära arbetssätt". Studiesidan brukar även den få sin beskärda del. En aktivitet som dock fanns kvar sedan tidigare var att genomföra en studieenkät.

Enkäten genomfördes med hjälp av skyddsombuden under mars. SO hade till uppgift att inom respektive område dela ut och samla in enkäten. Enkäten ställde frågan:

”Vilka kurser eller cirklar skulle ni vilja se anordnas? Enkäten låg ute i ca en månad innan den samlades in. De enkäter som kom tillbaka innehöll ganska spridda svar. I efterhand har ändå svaren fortsatt att droppa in lite po om po vilket ger en något klarare bild av vad som ses som önskemål. De nya mål som verksamhetsplaneringen kom fram till har Äpplet anledning att komma tillbaka med vid ett annat tillfälle.

I förra numret av PappersMagasinet nämndes att fler uppslag för egna cirklar och kurser finns som studiesidan jobbat med, bla i flugbindning samt dyslexi och andra kognitiva funktionsnedsättningar. Tyvärr har dessa fastnat något i planeringsfasen under vintern och våren då tänkta samarbetspartners, kursledare och organisationer förmodligen har egna spisar att sitta på. Erfarenheten säger dessvärre att vår och sommar inte brukar vara någon lysande tidpunkt att dra igång cirklar på, så det taget hann gå. Men förhoppningsvis ställer vi oss på perongen med fullpackade studieväskor till hösten igen!

Till hösten måste vi också vara på banan med en förnyad FGU, facklig grundutbildning. FGU i befintligt skick har vi nu kört både hösten 2017 och 2018. Det är helt enkelt dags för en ansiktslyftning.

En cirkel som däremot blev av var cirkeln i engelsk konversation del II. Dock trillade några deltagare från del I bort, men de som var kvar träffades för att fördjupa konversationskunskaperna och vid tre tillfällen genomfördes detta, nära till hands på fackexpeditionen. Steg II avslutades under tidig vår (steg I avslutades i december). Cirkelledaren Rai står standby och ivrig att ta nya uppdrag. Jolly good, indeed!

Även i Pappers Gävle/Dala-distrikt har studieplanering bedrivits. Detta samtidigt med distriktsmötet i maj. Micke Nilsson, förbundets nya studieombudsman deltog här (se artikel om honom på annan plats i PM). Bl.a. jämfördes erfarenheter av de olika medlemsutbildningar som finns i avdelningarna. Men även något om tankarna inom POSK (Pappers Organisations och Studiekommitté) dryftades och självklart gjordes också själva studioplaneringen för 2020. Hur många förtroendevalda har avdelningarna som te.x. behöver gå kursen FIP III (Förtroendevald i Pappers)? Eller Ungdomskurs 2020? Mediaträning? En fördel när man planerar är att vara ute i god tid – men omvänt kan det också vara ett problem då mycket vatten kommer att hinna rinna under broarna till 2020.

Något vi samtidigt har konstaterat hemmavid är att många förtroendevalda har samlat på sig mycket erfarenhet men samtidigt har ganska gamla utbildningar i bagaget. Här finns potential att spränga studiebudgeten!

Ett redan planerat kursdeltagande är att avdelningens kassör åker på ABF:s tvådagars kassörskurs under maj. Förbundets egen ekonomiutbildning har avklarats tidi-

gare men kändes enligt utlåtande inte som alltigenom användbar, då den upplevdes skjuta lite på sidan av kassörens uppgifter i avd 68.

Anton K och Joel M, två av avdelningens yngre medlemmar, har varit på förbundets ungdomskurs på Runö i april. Studiekommittén var naturligtvis nyfikna på vad ungdomarna hade att säga, nyss hemkomna från kursen som de var, och växlade några ord runt detta. Utlåtandet blev att det var mycket att ta in men att den ändå hamnade på rätt sida av korvstoppnings-longituden. Dessutom upplevdes det som värdefullt med nya kontakter från andra avdelningar.

Jaana K och Anders L har avverkat Pappers Lag- och avtalskurs i två steg på Runö Folkhögskola under mars och april. Betyget i det här fallet blev helt OK. Nivån låg på en sådan höjd att det inte riktigt gick att sätta på autopiloten, men deltagarna togs sig ändå igenom de totalt sju dagarna med sin mentala hälsa i behåll.

Ett av avd 68 arrangerat utbildningsinslag i jämställdhet och mångfald hölls i samband med skyddsombuds-träffen i mars. Utbildare var Norrtälje kommuns kontaktpersoner på området: Charlie L, strateg mot våld i nära relation, och Amelie R, jämställdhetsstrateg.

Ytterligare planerad utbildning för skydds – och kontakombuden är en försäkringsutbildning som är tänkt att hållas under oktober med hjälp av LO-distriktet i Sthlms län och Folksam.

Anders Lidén, studieorganisatör

Skebogården - avdelningsstyrelsen planerar verksamhet

Solnedgång från Gotland

Bland våra medlemmar finns fantastiska fotokonstnärer. Vi har redan presenterat Elisabeth Hessler och Ulla Huhta. Nu vill vi presentera Mirva Nivala.

Mirva har alltid varit intresserad av foto. Men det har blivit mer de senaste 12 åren. Mest är det natur som lockar henne. Hon kombinerar sina intressen för vandring, natur och foto. Mirva har 2 st. Nikon och en liten smidig Pentax som är lätt ta med och fota makro med. Se även Mirvas bild på framsidan - Mörby slottsruin.

Trollslända

Yucatanskrika i Mexico

Vintermorgon Kuusaankoski Finland

Silverfallet i Lerdala

Så här den första arbetsdagen efter semestern hade Håkan helst velat göra något vanligt rutinjobb, helst med truck, så att tiden gick så fort som möjligt. Men så blev det inte. Tillsammans med Gösta, Raimo och Matte skulle han istället lånas ut till byggnadsavdelningen som behövde hjälp med att städa av ett tak någonstans borta vid flishantering. Han försökte finna sig i sin lott. Livet kan ibland vara hårt, även en vacker sensommardag. Tillsammans med Gösta försökte han att muntra upp stämningen genom att vissla "Bron över floden Kwai" under promenaden till dagens arbetsplats.

Gösta hette egentligen Kristina men Raimo hade en gång fått syn på hennes fullständiga förnamn, Göta Kristina, och ändrade helt sonika Göta till Gösta. Att det egentligen var ett mansnamn accepterade inte Raimo, i Sverige har inga riktiga män namn som slutar på a och därmed punkt. Kristina ville han inte heller säga eftersom det lätt blev Cristina med betoning på första stavelsen. Gösta blev därför hans, och sedan hela arbetsplatsens, namn på Kristina.

Borta vid fliseriet mötte Byggare Bob upp. Det var tur för

annars hade de inte vetat vilken huskropp det handlade om. Byggare Bob var förman på byggnadsavdelningen och ansvarade mest för enklare jobb som: rensning av avloppsbrunnar och byggande av ställningar.

– Det har läckt ut en del flis på taket till den här huskroppen, sa han och visade med högerarmen. Vi måste få bort det så fort som möjligt.

– Du å? undrade Raimo förvånat på klingande svenska. Byggare Bob log endast till svar.

– Ni ska skyffla upp det i säckar som ni sen tar ner i hissen och ställer på baksidan där hjullastaren kan hämta upp dem.

Väl uppe på taket kunde gänget konstatera att taket var platt som ett svagt lutande golv och att utsikten var fantastisk. Österut låg den breda älven som ett ljusblått sidenband. En segelbåt kryssade långsamt i riktning mot havet. Åt väster smalnade älven och krökte av norrut för att strax försvinna i granskogen.

De hade tagit med sig de kvastar, lövräfsa och skyffel som stått lutade vid hissdörren. Raimo hade dessutom tagit med sig en skyffel från hamnen.

– Den känns som mera personlig, menade han.

Lövräfsan var tänkt att använda om flisen torkat fast i takets tjärpapp. De var strängt tillsagda att inte skada taket med skyfflarna. Vid första anblicken hade de konstaterat att städningen på sin höjd skulle ta ett par timmar. Det gällde alltså att hushålla med jobbet. Matte tänkte att han skulle ta med en kortlek från matrummet efter åttafikat. Man skulle kunna spela om flisbitar och därigenom kanske, i ordets rätta bemärkelse, "tjäna flis" på kuppen.

Mitt på taket fanns ett litet torn av galvad plåt och högst upp satt en syrafast manick som tydligen var den som orsakat flisläckaget. Tornet skulle nu ge en lämplig skugga för vila och kortspel.

De hjälptes åt att fylla två papperssäckar och märkte att nästan hälften av flisen därmed redan var klar för resan ner i hissen.

Efter fikarasten slog de sig ner i skuggan av tornet och utbytte färsk semesterminnen. Gösta hade visserligen redan jobbat en vecka men hon drog sig ändå till minnes

att hon fotvandrat i fjällen. Håkan och Rarmo hade båda mest varit hemma, vilket för Rarmos del betydde att han tillbringat tre veckor i föräldrarnas gäststuga i Mikkeli i Finland. De två rockfestivaler som Håkan besökt nämnde han endast i förbigående. Matte blandade tyst kortleken.

– Du då Matte, undrade Gösta, vad har du gjort? Spelat kort?

Matte bara blängde till svar och började dela ut korten. Utan större entusiasm plockade de andra upp sina kort. En halvtimme förflöt sedan utan att något blev sagt som inte hade med spelet att göra. Håkan var den som gav upp först.

– Jag måste sträcka på benen, sa han. Jag undrar om inte luften har börjat röra på sig? Litegrann i alla fall?

Snart anslöt sig de andra. De gick fram till den sida som vette mot norr och älven. Där fanns ett stälträcke som de kunde luta sig mot när de tittade ner på asfaltplanen mellan huskroppen och kajen. Några personer iförda röda hjälmar gick långsamt fram utefter kajkanten och pekade ut över vattnet. De hade kortärmade skjortor i värmen och några bar pärmar eller portföljer. Fågelperspektivet gjorde att dessa människor såg ömkligt små ut.

– Vad är nu detta för väsentliga personer? undrade Raimo.

– Det där, det är dom som ska städa i våra fabriker – efter revolutionen, svarade Matte som enligt ett gammalt rykte hade varit vänsterextremist på sjuttioalet. Numera inskränkte sig hans extremism till att han diggade sina gamla vinylplattor med proggmusik; till glädje för grannarna, som tvingades höra på vare sig de ville eller inte.

– Haha, dom där vet väl knappast vad som är fram eller bak på en kvast, menade Gösta.

– Dom får väl lära sig. Nu har dom nog nåt fanstyg på gång som vanligt, antog Matte och återgick till tornets skugga där han i brist på kamraternas intresse började lägga en patiens på tjärpappen. De övriga stod kvar vid räcket där den svaga vinden svalkade skönt.

Plötsligt hördes ett frustande ljud från tornets topp och ett moln av träflis regnade ner över Matte.

– Haha, jackpot Matte, jackpot, jublade Raimo medan Matte rusade upp och fåktade vilt med armarna och skrek diverse fula ord och svordomar. Hela världens kapitalister fick veta vad de var värda.

Städningen av taket kändes plötsligt så meningslös. Var avsikten att det lilla plåttornet nu skulle förse dem med

arbetsuppgifter för all framtid? En stund senare fick de ett slags svar. Två verkstadsarbetare gjorde entré från hissen.

– Har ni sett om det har läckt ut nån flis under den senaste timmen? undrade den äldre av dem.

– Fråga honom, svarade Raimo och pekade på Matte som just fick sin rygg avborstad av Gösta.

– Ni får väl för fan se till att få den där kranen lagad nån gång, skrek Matte. Vi har väl annat att göra än att springa här och sopa upp efter andra.

– Det är ingen kran som är trasig. Förresten vaddå "göra"? Spela kort? undrade den yngre verkstadskillen och tittade på den utspridda patiensen.

På matrasten lät Matte sin irritation gå ut över fackets kontaktombud Stefan:

– Vad är det för jävla sprättar som rantar omkring i röda hjälmar och viftrar med armarna hela dagarna? frågade han Stefan som försökte skära sönder en fläskkotlett i matlådan.

– Ja inte fan vet jag, svarade Stefan. Röda hjälmar sa du, då är dom väl besökande av nåt slag.

– Besökande? Snarare hemsökande om man frågar mig. Det är nåt fanstyg på gång.

Det hade tidigare på våren cirkulerat ett rykte om att det fanns planer på att ta in större fartyg till hamnen. Stefan hade varit med på ett möte där facket begärde information i frågan. Svaret de fått var att önska kan man ju alltid men att vattendjupet i älven inte var tillräckligt på flera ställen. Något konkret besked hade de alltså inte fått. Stefan hade för övrigt lämnat en tydlig rapport om det hela på en veckoinformation.

– Besökande, muttrade Matte och hällde i sig en klunk av yoghurt som han förstodigt nog valt som lunch denna heta måndag.

På väg ut ur matrummet fick de syn på ett meddelande som en arbetsledare just satte upp på anslagstavlan. Det handlade om att företaget skulle hålla en viktig information vid åttafikat påföljande dag. Informationen skulle handla om en eventuell förändring av hamnen.

– Jaha nu jävlar är det klippt, utbrast Matte. Ni hörde vad jag sa för en stund sedan: nåt fanstyg är i görningen.

Börje Nordström

Fler naturskador i extremvädrens spår

Exrema naturhändelser har blivit vanligare. Nyligen drabbades Roslagen hårt av stormen Alfrida.

På tre decennier har skadekostnaderna kopplat till bland annat stormar och översvämningar mer än fördubblats i våra villaförsäkringar. Från och med i år satsar vi lite extra på just naturskador.

Extrema väderhändelser har fått tydligt genomslag i vår skadestatistik under åren 1988-2018. Gudrun 2005 är den storm som kostade allra mest, runt 200 miljoner kronor, följt av höststormen Anatol 1999 på 60 miljoner. Den tredje mest kostsamma är årets Alfrida som bedöms kosta runt 50 miljoner kronor för Folksam. Den dyraste översvämningen gick på 170 miljoner och drabbade södra Sverige 2014.

- De skador som uppstår i samband med extrema väderförhållanden handlar ofta om att träd faller ned och skadar byggnader och bilar eller att vatten tränger in i hus i samband med skyfall och översvämningar. Men det kan också vara skador som orsakas av vind, hagel, jordskred, stora snömängder eller skogsbränder, även om just skador i samband med bränder inte ingår i den här statistiken,

förklarar Karin Stenmar, hållbarhetschef Folksamgruppen.

Klimatfrågan berör alla, även våra kunder, och vi engagerar oss i frågan på olika sätt. Vi bidrar bland annat till klimatomställningen genom att investera hållbart, till exempel i gröna obligationer, och verkar för att företag som vi är ägare i ska minska sin klimatpåverkan. Vi deltar även i klimatsamarbeten och ställer krav på klimatsmart återvinning och återanvändning hos våra leverantörer.

- Från och med i år kommer vi att ha extra fokus på just naturrelaterade skador, där vi tittar på hur vi ska förhålla oss till det växande problemet och hur vi kan bidra till att förebygga den här typen av skador hos våra kunder, berättar Karin Stenmar.

I dagarna publicerade Folksamgruppen sin första klimatrappport i enlighet med Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). Läs mer i rapporten om hur vi ser på och arbetar med klimatfrågan på folksam.se.

Glöm inte att ni kan boka en kostnadsfri träff med Folksams rådgivare Julia, kontakta Ulrika på avdelningen så bokar hon in er till en träff i Röda villan.

HAR DU HITTAT NYCKELN?

På andra sidan jobbet väntar en ny frihet och drömmar som kan bli verklighet. Med en schysst tjänstepension vill vi ge dig möjlighet att leva som du önskar. Nästan en halv miljon kunder har hittat sin nyckel till en schysst pension hos oss.

Nederländerna Blommornas land

■ VYKORTET FRÅN NEDERLÄNDERNA **ULRIKA**

Denna resa blev av för att min kusin Ulla ville till Holland och se på tulpaner, så hon frågade om jag ville med, och det ville jag. Så vi bokade resa med Gimo-buss. Ullas man skjutsade oss till Östhammar tidigt tisdag morgon den 9 april, sedan blev det stopp på olika platser för att ta upp flera resenärer. Fika i Arboga, lunchuppehåll vid Vätterleden, sedan vidare till Trelleborgs hamn. Har aldrig sett så mycket containerlastbilar förut. Så ombord på TT- Lines färja Peter Pan till Travemünde, gick riktigt bra att sova, det gungade inte så mycket. På morgonen var vi i hamn i Travemünde, vidare genom Nordtyskland förbi Hamburg till Bremen, där vår guide Lasse visade oss några sevärdheter. Ulla och jag åt sopplunch på ett gulligt café. Så bar det iväg till Holland, stopp på Nordsjövallen Afsluitdijk, där Nordsjön möter inlandssjön IJsselmeer. Så kom vi till hotellet som låg vid Nordsjön. Dag 2 åkte vi till Keukenhof, den berömda tulpanutställningen, helt otroligt med tulpaner utomhus, inne på vissa ställen fanns utställning av orkidéer och andra blomuppsättningar. Sedan stannade bussen till vid en försäljare av blomlökar. Vi köpte tulpanlökar och Upplandsblommans lökar. Därifrån till Amsterdam, åkte en guidad tur med kanalbåt, otroligt med dessa kanaler! Åter till hotellet, det blåste väldigt mycket när Ulla och jag gick en promenad. Dag 3 var vi och tittade på blomsterauktionen i Aalsmeer som är den största internationella plattformen för växter och blommor. Där var det en väldig aktivitet för att få ut växter och lökarna över hela Europa. Sedan till fiskebyn Volendam och åt lunch. Vidare till en ost- och träskotillverkare Alida Hoeve, köpte en rökt ost med vitlökssmak. Sedan var vi och tittade på tillverkning av handmålad porslin i Delft. Sista dagen i Holland, så var vi tidigt uppe för att få bra plats att se blomstertågen, det var helt otroliga blomsterarrangemang som vi fick se, men det blåste kallt så vi blev rätt så frusna. Så bar det av mot Tyskland igen, vidare till Travemünde. Färja över till Trelleborg på natten igen, vidare igenom Sverige till Östhammar där Ullas man hämtade oss, hemma igen i Hallstavik vid 21.30 på söndagskvällen. Det har inte varit några sovmorgnar på resan men vad gjorde det, vi har fått se väldigt mycket!

Ulrika Enlund

Blomorna i Keukenhof

En miljövänlig bil

Keukenhof

Blomosaur på väg till Amsterdam

Blomsterparaden

Blomsterparaden

Vackra blomsteruppsättningar

Keukenhof är en blomsterpark som ligger utanför Lisse i Nederländerna. Parken etablerades 1949 och är känd för sina vackra tulpaner. Parken är en stor turistattraktion som drar många besökare under de två månader som den har öppet varje år. Under Keukenhofs 60 år har 44 miljoner besökt parken. Den är 32 hektar stor och rymmer omkring 7 miljoner tulpaner, hyacinter, påskliljor och andra lökväxter. 4,5 miljoner är tulpaner av hundra varianter.

NR 1 KRYSSLÖSNING

V	Å	R	R	U	L	L	A	R
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Vinnare av kryss nr 1 är:

- 1: pris **Gunnar Hanze**, ISS
2: pris **Erik Weith**, UH

MATLAGNING

Fiskgryta med kokosmjölk och broccoli - 4 pers.

Du behöver:

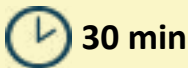
- 900 g potatis
- 1 msk riven färsk ingefära
- 250 g broccoli
- 1 tsk sambal oelek
- 2 vitlöksklyftor
- 1 msk olja
- 1/2 msk curry
- 2 tsk tomatpuré
- 1/2 tsk salt
- 400 ml kokosmjölk
- ca 600 g färsk sej
- peppar

Gör så här

- Koka potatisen.
- Skala och riv ingefäran.
- Skär broccolin i buketter. Skala och skiva stammen.
- Fräs sambal, pressad vitlök och ingefära i hälften av oljan i en stor kastrull. Rör i curry, tomatpuré, salt och kokosmjölk. Koka upp under omrörning och sjud under lock ca 5 minuter.
- Skär fisken i bitar och lägg ner i grytan. Låt sjuda ca

- 5 minuter. Smaka eventuellt av med mer salt och peppar.
6. Stek broccolin i resten av oljan i en stekpanna, krydda med salt och peppar.
7. Servera fiskgrytan med broccoli och potatis.

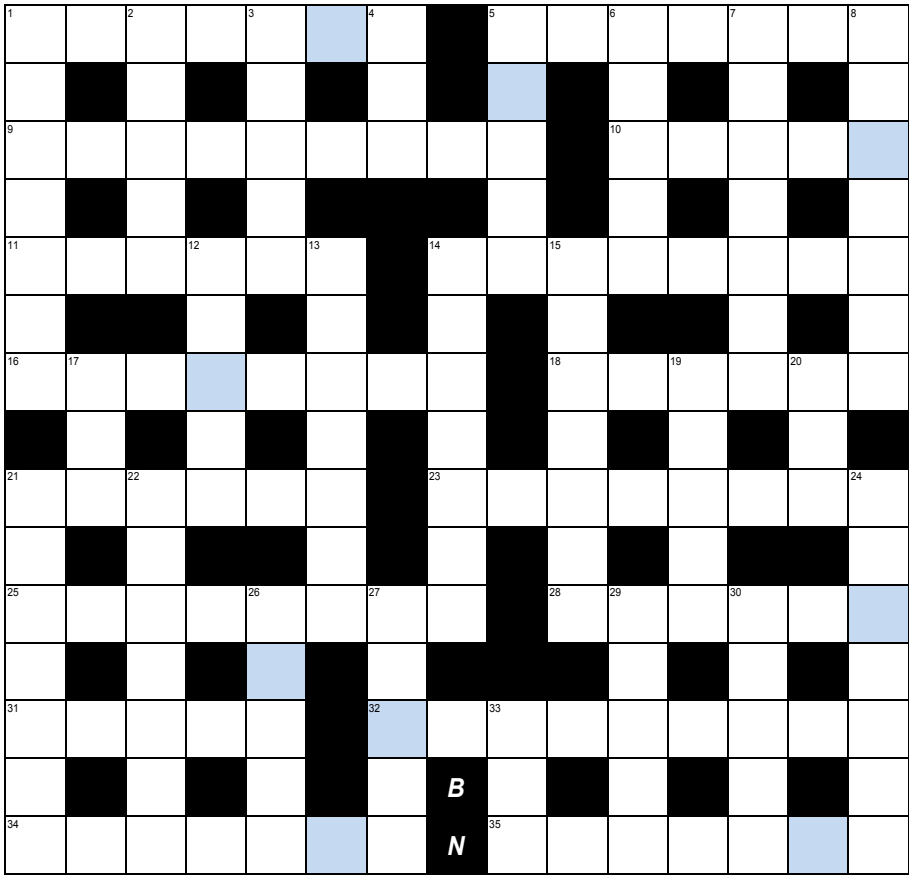

Glöm inte!
Att bara du som är medlem kan vara med i TF68 (tandvårdför-säkringen)

KRYSSET BÖRJE NORDSTRÖM

Dags för ett nytt kryss. Du behöver inte lämna in hela krysset när du löst det. De bokstäver som hamnat i de tonade rutorna bildar ett "lösenord". Lämna in detta lösenord tillsammans med ditt anst-nr, namn och avd. så deltar du i dragningen. Du kan även maila lösenordet till oss :

avd.68@holmenpaper.com

Vågrätt

1. Ses vimplar i vinden

3. Stick!

5. Växer på kaxig

7. Reder ut strån

9. Önskas vid badstrand

10. Förblir kanske gåtan

11. Kåk med ständig sjöglimt?

12. Barkass
14. Rids på naken häst

16. Råder kring majbrasa

18. Flöte

20. Nr 2 i skala

21. Lyfter segelplan

23. Kunniga personer

25. Lågpris vid adressändring

26. Vanlig lägenhet
28. Kanske ombyggd barnvagn

30. Sedån

31. Vid sidan om yttern

32. Skall hjulbultar vara

34. Höggs på Vätö

35. Är memoarer än romaner

Pappersfolket läser PappersMagasinet

Pernilla Westman, rullare Hallstavik

Lasse Wählstedt, förhandlingsombudsman Pappers

Lena Åhlund, truckförare, Braviken

Dennis Bäckman, ordförande i avd 86 Figeholm

Conny Nilsson, samhällspolitisk ombudsman, Pappers

LAYOUT: Pappers avd 68

FRAMSIDA: Mirva Nivala

BAKSIDA: Roger Berglund

NÄSTA NR: Maj 2019

ANSVARIG UTGIVARE:

Pappers avd 68

REDAKTIONEN:

Anders Lidén

Taisto Hautala

Aleksandar Srndovic

Mikael Holmberg

Roger Berglund

KONTAKT:

Pappers avd 68

Tyskavägen 1

763 81 Hallstavik

0175 26 390

www.avd68.com

